GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 93.

W NIEDZIELĘ DNIA 19. LISTOPADA 1797.

Z Paryża d. 28. Października.

Radość z przyczyny pokoiu przechodzi wszelkie opisanie. Jean de Bry wnosił przedwczorem z tego powodu w radzie 500, aby na pamiątkę pokoiu co rok ten dzień święcić, a Riou żądał, aby oświadczyć, że się armie dobrze oyczyznie zasłużyły. Obydwie propozycye do dalszego czasu odłożono.

Cała nasza siła ma teraz bydź przeciw Anglii i Portugalii obrocona.— Mówią tu że Anglicy chcą na nowo na Quiberon uderzyć.

Wdowy Philipeaus i Louvet otrzymały każda kollekcyą lotteryi. Ostatnia kazała swego męża balsamować.

Wszyscy tu uwięzieni emigranci maią bydź do Rochefort zawiezieni, a ztamtąd zaambarkowani.— Między staremi osobami, które w Agen w czasie święta starców wieńczono, znaydowała się corka sławnego Montesquieu, która tam w zaciszu zyie.

Deputowany Legendre teraz członek rady starszych, który w naszey rewolucyi znaczną rolę grał, umarł na paraliż, który go iuż od pół roku attakował.

Z Kadyx donoszą, że tam odebrano wiadomość, iż w Caracas w stolicy Hiszpańskiey Guyany odkryto spisek oddania tey wyspy Anglikom. Anglicy gotowali się w Jamayce do poparcia tego spisku, ale dwoch spiskowych odkryło całą rzecz i herztow poaresztowano.

Z Paryża d. 30. października.

We czwartek d. 26. t. m. o godzinie 1 po polnocy przybył tu jenerał Berthier z zawartym w Udine między rzecząpospolitą Francuzką i Austryą ostatecznym traktatem pokoiu. Jenerał Berthier nie chcąc do Paryża wieżdżać, aż się wszystko pospi, zatrzymał, się o kilka poczt od Paryża, i wysłał tylko wprzod kuryera z uwiadomieniem dyrektoryatu o zawartym pokoiu, który w wieczor dzień przed tym o godzinie 6 w Paryżu stanął; ale dyrektoryat nie maiąc ieszcze traktatu zachował milczenie.

Jak tylko Berthier przyiechał zgromadził się dyrektoryat. Buonaparte w prywatnym liście miał okazać swoie życzenie, aby traktat ten we 24 godzin był ogłoszony, i z tego powodu, trwały w dyrektoryacie spory aż do godziny 11 we czwartek. Redaktor umieścił ten traktat d. 27 w swoim piśmie; ale dyrektoryat nie chcąc go aż po ratyfikacyi ciała prawodawczego ogłaszać, kazał na poczcie zatrzymać ten Numer, i dla tego Redaktor w następuiącym Nrze. mówi, iż go nie miał od dyrektoryatu, a zatym nie wie, czy iest prawdziwy. Tę przestrogę musiał uczynić dla tego, że ieszcze nie był ratyfikowany.

Radość z zawartego pokoiu była tu nadzwyczay wielka. Nowina ta, mówi Redaktor, była przez wystrzały z armat, a bardziey ieszcze przez wesołość obywateli obchodzona. Tancowano po ulicach, illuminowano domy, a niektòre teatra dawały z powodu pokoiu nawet darmo reprezentacye.

Jenerał Buonaparte przesyłaiąc traktat pokoiu, napisał następuiący list do dyrektoryatu:

Z głowney kwatery Passeriano d. 22 Vendemiaire (18 *października.*)

Obywatele Dyrektorowie! Jenerał Berthier i obywatel Monge oddadzą wam ostateczny traktat pokoiu, który między Cesarzem i nami podpisany został. Jenerał Berthier, którego wysokie talenta wyrownywaią iego męztwu i patryotysmowi, iest ieden z podpor rzeczypospolitey i naygorętszy obrońca wolności. Włoska armia nie odniesła żadnego zwycięztwa, do którego by on nie należał. Nie obawiałbym się zarzutu stronnictwa dla moiey z nim przyiaźni, wymieniaiąc wszystkie zasługi, które ten waleczny jenerał dla oyczyzny położył; lecz historya wezmie ten obowiązek na siebie, a mniemanie całey armii będzie iey służyć za świadectwo. Obywatel Monge, członek kommissyi kunsztow i umieiętnosci wsławił się przez swoie nauki i patryotysm; przez swoy postępek ziednał Francuzom uszanowanie we Włoszech, i na moią przyiaźń sobie zasłużył. Umieiętności, które nam tyle taiemnic odkryły i tyle uprzedzeń zwaliły, muszą nam ieszcze większe przysługi uczynić. Nowe prawdy i nowe odkrycia otworzą nam taiemnice, które do szczęścia ludzkości istotnemi są; lecz musiemy uczonych kochać i umieiętności wspierać. Przymiycie, proszę was, z rownym szacunkiem iak jenerała, tak uczonego badacza natury: obydwa upięknili oyczyznę i wsławili imię Francuzow. Niemogłem się wstrzymać, nie przesłania wam ostatecznego traktatu pokoiu przez dwoch mężow, z których się każdy w swoim rodzaiu iak naywięcey wsławił.

Podpisano *Buonaparte.*

Dnia 26, iak tylko wiadomość o pokoiu nadeszła, wydał dyrektoryat wykonawczy do ludu Francuzkiego następuiącą odezwę:

Obywatele!

"Zamiarem odezwy pod d. 4 przydatkowym w 5 roku, było postawienie armiow Francuzkich w stanie marszu na dzień 15 Vendemiaire. Obrońcy oyczyzny usłyszawszy głos dyrektoryatu wykonawczego ze wszystkich stron biegli do swoich armiy, i minister woienny w tey okoliczności naydogodnieysze zdał rapporta. Po tym wspaniałym zapale, po tey gorliwości do bronienia wolności, poznano Fran-

cuzow. Woienna ich postawa, zniszczyła oną zawadę, którą od dawnego iuż czasu kładł gabinet Angielski do zawarcia z Cesarzem pokoiu. Na widok waszey postaci Austrya do prawdziwych swoich zwrociła się interessow, i dnia 26 Vendemiaire (d. 18 Października) w roku 6tym traktat pokoiu od sześciu miesięcy zawieszony w San Formio przy Udine między kommenderuiącym jenerałem Buonaparte pełnomocnikiem rzeczypospolitey Francuzkiey, i czterema pełnomocnikami Cesarza, Króla Czeskiego i Węgierskiego podpisanym został. Dowiecie się z ukontentowaniem, że wiele milionow ludzi zostało wolnemi, i że narod Francuzki iest dobroczyńcą ludow. Lecz nie dosyć na tym: dla ułożenia pokoiu z Rzeszą nie zwłocznie kongress ma się zgromadzić. Obywatele, wszystko zapowiada, że wkrotce owoc tylu offiar zbierać będziecie; pokoy ludu będzie w krotce na mocnych ugruntowany zasadach. Nie pozostaie wam nic więcey, tylko ukarać Londyński gabinet, za iego zdradę, gabinet, który do tego punktu ieszcze odurza dwory, że ich robi niewolnikami swoiey morskiey tyranii, i oszukuie samych nawet Anglikow, wydzieraiąc im sposoby przedłużenia na Oceanie nieszczęść woyny, wylewu krwi ludzkiey, zniszczenia handlu i wszystkich okropności, które zakupuie i płaci, a które w krótce na niego samego zwalić się powinny. W Londynie kuią nieszczęścia Europy i tam ich zakończyć potrzeba. Obywatele! w takowych okolicznościach widzicie dobrze, że bliski iest koniec usiłowań woiennych, których rząd iest ieszcze w przypadku oczekiwania od waleczności Francuzow; lecz aż do tego bardzo bliskiego momentu, w którym cel ten ma bydź dopełniony, nie składaycie broni, która was czyni strasznemi nieprzyiaciołom niepodległości waszey; bądźcie baczni i strzeżcie się słuchać tych, którzyby chcieli wniwecz obrocić, zwycięztw waszych owoce. Mowić oni wam będą, że po uczynionym pokoiu, powinniście się śpieszyć z powrotem do waszych siedlisk. Tak zapewne, dyrektoryat zawarł chwalebny dla was pokoy; ale abyście używali iego słodyczy, potrzeba ukończyć wasze dzieło, upewnić wykonanie zawartych między Cesarzem i Francyą warunkow, znaglić prędkie ich z Rzeszą ułożenie, i nakoniec uwieńczyć dzieło wasze opanowaniem wyspy, na którą naddziadowie wasi pod Wilhelmem, nazwanym zdobywcą iarzmo niewoli zanieśli, i przeciwnie zawieść tam gieniusz wolności, który wraz z Francuzami dostać się tam powinien. Obywatele! bądźcie pewni, że rząd pragnie przyśpieszyć ten szczęśliwy moment, w którym zgodnie z prawodawczym ciałem będzie mogł zmnieyszyć woysko do liczby w czasie pokoiu przepisaney, moment, w którym nadgrodzi składaiących go rycerzow, i poświęciwszy ich waleczności monumenta i święta godne ich zwycięztw, rozleie po wszystkich kantonach ducha prawdziwie republikanckiego, którym stateczne armie napełnione były, odsyłaiąc do domow tych oyczyzny obrońcow, którzy tam powrocić mieć będą prawo. Lecz sami to osądzicie, że ta godzina ieszcze nie wybiła; ieszcze kilka momentow więcey, a rzeczpospolita Francuzka zwycięzka, ugruntowana i od wszystkich uznana, używać będzie pokoiu, który dla całego wyiedna świata „ Dyrek-

toryat wykonawczy stanowi, że niniejsza odezwa wydrukowaną, ogłoszoną i do wszystkich departamentow i armiy rozesłaną będzie, i że wyrok na końcu odezwy dnia 4 przydatkowego w roku 5 położony, stosownie do swoiey osnowy i przepisu wykonywanym bydź nie przestanie."

Riou porownywał w tych dniach Buonapartego z powodu iego szybkich zwycięztw w radzie 500 z Cezarem. Buonaparte, rzekł, iest w naszych czasach iedyny bohater, który nigdy pobitym nie był; żądam zadekretowania, że się dobrze oyczyznie zasłużył. Lecz rada rozciągnęła to oświadczenie powszechnie i dekretowała, że wszystkie armie, które Francyi pokoy ziednały nieprzestaią się dobrze oyczyznie zasługiwać.

Tuteysze pisma mówią, że los tak nazwaney dotąd Cysreńskiey rzeczypospolitey na kongresie w Rastadt będzie zupełnie rostrzygniony, a tym czasem Cesarskie woyska opuszczą wnet Moguncyą, Ehrenbreitstein, Ulm, Ingolstat &c. .. Poultier wymienia w swoim dzienniku dwa szczegulniey Niemieckie kraie, które maią na kongresie w Rastadt na wynadgrodzenie służyć.

Z Londynu d. 31. Października.

W tych dniach ogłoszono tu zwględem zerwanych po drugi raz negocyacyy pokoiu z Francyą obszerną królewską deklaracyą, którą P. Canning podsekretarz napisał. — Korrespondencya między lordem Malmesbury i Francuzkiemi w Lill kommissarzami iest już w druku, i będzie na przyszły czwartek do przełożenia iey na pierwszey sessyi parlamentowi gotowa.

D. 30 odebraliśmy z Kale wiadomość o zawarciu ostatecznego między Austryą i Francyą pokoiu, i tę wiadomość nadeszłe dziś Paryskie pisma zupełnie potwierdziły. Na pierwszą tę wiadomość poszły papiery o ⅜ procentu w gorę, ale wnet nazad spadły, ponieważ nie ułatwiano żadnych interessow. Sama więc tylko teraz Anglia z Portugalią zostanie się ieszcze dalej z Francyą w woynie. Ciekawi iesteśmy, co krół w mowie swoiey przy otwarciu parlamentu d. 2 listopada wzgiędem tego pokoiu powie. W. St. Omer, Gravelioes i innych Francuzkich mieyscach z okazyi pokoiu dzwoniono we dzwony i czyniono illuminacye &c. Gdy d. 25 t. m. wiadomość o zawarciu pokoiu do Lill przez telegraf z doniesieniem, że Mantua do nowey we Włoszech rzeczypospolitey przyłączona będzie, nadeszła, ściskali się członki municypalności na wzaiem, i wysłali natychmiast umyślnych posłańcow z tą wiadomością do pobliskich mieyść.

Wczoray rano d. 30 t. m. o godzinie 6 wyiechał krół z Windsor do Nore dla oddania flotcie admirała Duncan wizyty. Właśnie o umowioney godzinie 9 przyiechał krół do Grenwich przed szpital inwalidow, do lorda Hood, i wysiadaiąc mówił do wyszłego na przeciw niemu lorda, że umie dotrzymać danego mu słowa. Xiężna Wallii na kilka minut dla powitania króla wprzod tam przyiechała. Po śniadaniu wsiadł Król Jmć na okręt Royale-Charlotte w towarzystwie lorda Spencer, Arden, Hugh Seymour i Walliac kommissarzy admiralicyi i jenerałow Garth i Lascelles. Niezmierna kupa zgromadzonego ludu błogosławiła kochanemu swemu monarsze, i z ciężkich armat w Grenwich i Woolwich dano na wszystkich woiennych okrętach ognia, który aż w Londynie sły

chać było i huk ten wyrownywał morskiey bitwie. Lecz gdy wiatr przeciwny był, dziś dopiero król do Nore wiedzie, dla ktòrego na okręcie łożko przygotowano. Król ma przy sobie listę dystyngwuiących się w ostatniey morskiey bitwie officyerow i maytkow. Admirała Duncan udaruie król kosztowną szpadą, kapitan Troilope zostanie baronem państwa, a wszyscy porucznicy pierwsi kapitanami; ale co iest naypocieszniejszego, że król powszechny pardon dla tych wszystkich ogłosi, którzy się w bunt flotty w Nore wciągnąć pozwolili, i teraz są osądzeni, ale ieszcze nie straceni, lub maiący bydź sądzeni przez co, nie iednemu życie oszczędzone będzie.

Na dzień 10 listopada nakazano powszechną uroczystość z powodu otrzymanego zwycięztwa przez admirała Duncan. Król i familia królewska w towarzystwie obydwoch izb i urzędnikow stanu uda się w paradney procefsyi do kościoła S. Pawła, a w wieczor będzie znowu powszechna illuminacya. Sam król wymyślił tę uroczystość i ma za cel nie tylko obchodzenie ostatniego zwycięztwa admirała Duncan, ale nawet zwycięztw lorda Howe i lorda St. Vincent, iako pamiątkę czuwaiącey nad Anglią opatrzności Boskiey, która ią od wylądowania nieprzyiacielskiego uratowała, i zawieszenie odebranych nieprzyiaciołom trofeow w kościele S. Pawła. Ostatnie zwycięztwo iest wszelako naywiększey wagi dla Anglii: oprocz zabezpieczenia się od nieprzyiacielskiego napadu, stawia ministra w stanie oszczędzenia kilku milionow, na wystawienie w celu obrony nadzwyczayney millicyi.

W samym Londynie dochodzi iuż skład ka dla wdow pobitych i ranionych marynarzy w ostatniey bitwie do 8000 f. szt. Cały kray idzie za tym dobroczynnym przykładem, i spodziewaią, się że naymniey 25,000 f. szt. się zbierze. Po zwycięztwie lorda Howe zebrano 22,000 na ten koniec.

Hollenderski admirał de Vinter i inni officyerowie zamowili sobie mieszkania na ulicy Tawistock przy Coventgarden i w krotce do Londynu przybędą.

Niektorzy nasi officyerowie, co blisko portu Brest pływali, donoszą, że wszystkie tam Francuzkie woienne okręty są rozbroione i maytkowie tylko brzegow od napaści pilnuią.

Imperator Rofsyyski udarował admirała Duncan na znak swego ukontentowania z obeyścia się iego względem Rofsyyskiey flotty w Dunach, orderem Rofsyyskim, iak iedna z naszych gazet donosi.

Możemy z pewnością donieść, że dwor Lizboński nie ratyfikował zawartego przez kawalera Aranjo w Paryżu z rzecząpospolitą Francuzką pokoiu. Stosownie do tego iego przedsięwzięcia naznaczono Angielskim i innym na Angielskim żołdzie będącym woyskom w Portugalii zimowe leże. Będący tu Portugalski poseł złożył w tey mierze krolowi na taiemney audyencyi od swego dworu depesze. Wexle do Lizbony bardzo poszły w gorę, i wiele naszych kupcow znaczne z tamtąd na Angielskie towary dostali kommifsa.

Z wielką bardzo biedą i niebezpieczeństwem przyprowadził nakoniec porucznik morski Taggart admiralski Hollenderski okręt Vryheit do iednego z naszych portow. Było na nim 500 Hollenderskich nie-

wolnikow, i tak był skołatany, że armaty musiano wyrzucić i wszyscy pompowaniem wody byli zatrudnieni, aby po samem nawet zwycięztwie nie znaleźli grobu w wodzie.

Irlandzki parlament został aż do d. 21 listopada odwleczony.

Zamiana niewolnikow iest na nieiaki czas przerwana: dyrektoryat Francuzki zalecił naszemu kommisarzowi w Paryzu P. Swinburne, aby się do Fontainebleau udał, ieżeli chce we Francyi zostać. Stosownie do tego rozkazu kazał tu Francuzki kommisarz do ranney gazety The Times, co następuie wciągnąć:

Z Londynu Walrat rynku, d. 25 Październik.

Do Wydawcy gazety.

Mci Panie! Przedsięwzięty śrzodek od Francuzkiego rządu względem Angielskiego kommisarza, ktòrego rząd Angielski w tym samem interessie, w iakim ia do Londynu przyiechałem do Paryża wysłał, iż mu do Fontainebleau odiechać kazał, skłonił zapewne taiemną radę Krola Jmć do rozkazania mi na wzaiem, abym się z Londynu do Bath na mieszkanie udał, poki zamiana niewolnikow między obiema ludami do skutku nie doydzie. Aby zaś śrzodek ten nie sprawił obawy między fa'którami i agentami w Angielskich portach z którémi ia w związku iestem, proszę WP. ogłosić w swoiey gazecie moie oświadczenie, że ia nie opuszczę Anglii nie doniosłszy w przod o moim odieździe, aby ci którzy z powodu moich w Londynie interessow sprawiedliwe do mnie pretensye maią, rzetelnie i przyzwoicie zapłaceni zostali. Jestem &c.

J. N. Charretier.

Nie dawno założono w Londynie na sławney ulicy Bond, instytut ożenienia, którego proiekt iest drukowany i za ieden szeląg go kupić można. Wolne osoby oboiey płci maiące ochotę żenienia się, podpiszą pewną małą sumkę przy wstąpieniu, a znaydą okazyą widywania się, korrespondowania z sobą i zawarcia slubow. Juz himen połączył tym sposobem wiele osob, które bez tego urządzenia nigdyby się nie były widziały.

Flotta admirała Bridport powrociła do Torbay nazad. Admirał Curtis wypłynął z iedną eskadrą z Portsmut.

Xżę Jorku skaliczył sobie głowę; iadąc karyolką koń mu się przeląkł i wywrocił z nim karyolkę.

Miarkują, że wydatki na przyszły rok o 8 do 9 millionow mogą bydź zmnieyszone i mało co więcey nad 20 millionow przeniesą, ponieważ iak w etacie ladowem, tak i w morskim znaczne oszczędzenie może bydź zrobione. Papiery stoią dziś 49 za 100.

Z Medyolanu d. 20. Października.

Podług listow z Luki, wybuchnienia rewolucyi w tey małey rzeczypospolitey w krótce się spodziewaią. Senat na dwie sobie przeciwne dzieli się części, i na iedney z ostatnich sessyy o mało pomiędzy niemi nie przyszło do walki.

Z Medyolanu d. 23. Października.

Dla zasilenia skarbu publicznego, przymuszeni iesteśmy codziennie nowe wynaydować dochodu źrodła. Dwie w tey mierze świeżo ogłoszono ustawy, pierwszą, oddaią na loteryą wszystkie kommenderye maltańskie aż do 5 millionow wynoszące; 35 tysięcy będzie akcyy każda po 100 liw:

i na różną cenę losy, które użyte będą do nabycia dobr tych kommenderyy. Tym sposobem spodziewaią, się pożytkować z tych funduszow, których przez zwyczayną przedaż, zważywszy wielki niedostatek pieniędzy i ogromną liczbę dobr tak duchownych iak narodowych, które na przedaż oznaczono, pozbyćby się nie można było. Druga ustawa, nową stanowi taxę: 1. Na duchowne dochody; rożni ona się stosownie do natury beneficyow, iedni czwartą, a drudzy piątą iedynie część dochodow swoich zapłacą. 2. Stosownie do osnowy tey ustawy, każdy kupiec, bankier, posiadacz ziemi 3 od sta od dochodu z swoiego handlu i przemysłu zapłacić powinien. 3. Na kapitalistow 6 od sta od dochodow wieczystych, a 3 od sta od tymczasowych nałożono. Sekretarz naszego dyrektoryatu poiechał przedwczoray do głowney kwatery w Passeriano i ma podać jenerałowi Buonaparte do potwierdzenia kontrakt, między obywatelem Haller jeneralnym kontrybucyi i dochodow rzeczypospolitey Francuzkiey administratorem, i rzecząpospolitą Cysalpińską zawarty. Jenerał Buonaparte wydał już rozkazy do niebawnego przyłączenia i podzielenia na departamenta powiatu Brescia i Mantuańskiego. Zawsze iest zagadka względem przyłączenia rzeczypospolitey Genueńskiey do naszey. Podług nowey w państwie tym konstytucyi wszyscy bywsi szlachta i duchowni na lat dziesięć od zasiadania w ciele prawodawczym i dyrektoryacie, są wyłączeni. Donoszą z Ankony, iż w mieście tym w dniu w którym obchodzono święto odniesionego dnia 18 Fructidor zwycięztwa, gwałtowny był rozruch. Zdawało się ludowi, że dom biskupa nie był przyzwoicie oświeconym, i chwycił się nie przyzwoitych krokow: wszystkie okna kamieniami wytłuczono, drzwi wybito, herby biskupa zrucone i w morze wrzucone zostały; wiele także wewnątrz domu nieprzyzwoitości popełniono, i na biskupa, który dał do zrozumienia, że o zdrożnościach tych, doniesie dyrektoryatowi w Paryżu, tak się lud z swemi groźbami obruszył, że roztropnieyszą osądził rzeczą zaniechać tego kroku.

Z Wenecyi d 25 Października.

Umysły są tu bardzo podzielone. Wiadomość o ustąpieniu państwa Weneckiego Austryi wszystkich przyiacioł demokracyi w rozpacz wprawiła, ponieważ niespodziewali się podobnego negocyacyi wypadku. Nie bawnie przeyść mamy pod panowanie Austryi: spodziewaią się że przechod ten odbędzie się spokoynie, dla zapewnienia zaś porządku przybyło tu 8000 woyska Francuzkiego pod kommendą jenerała Serurier. Uczyniony przed kilką dniami w muoicypalności naszey od obywatela Dandalo rapport, nabawił iuż był naszych demokratow obawą. Członek ten municypalności, (który iak wiadomo udał się był do jenerała Buonaparte w zamiarze przyśpieszenia demokratycznego połączenia Weneckich prowincyy,) donosił, że kommenderuiący jenerał ułożył był sobie stosowny do tego plan nayprzod względnie do stałey ziemi, a po tym względnie do Istryi i Dalmacyi; lecz że nagła rzeczy zmiana przymusiła go do zaniechania tych planow, widząc trudności, które nad ustanowieniem wynadgrodzeń, pomiędzy pełnomocnikami Austryackiemi i rzeczypospolitey Francuzkiey zaszły. — Pożar, który się pokazał dnia 21 w magazynie Li-

do nie miał tak szkodliwych iakich się obawiano skutkow: *szypkość w daniu pomocy*, i czynność kilku batalionu liniowego officyerow wsparta od galernikow, wstrzymały w czasie dalsze szerzenie się ognia. Pożar ten wszczął się przez nieroztropność żołnierza, który pracuiąc tytuń palił.

Z Rzymu d. 16. Października.

Wieść biega, że nowy Francuzki minister Buonaparte żądał od Stolicy S. imieniem wykonawczego dyrektoryatu: 1.) Żeby dwor Rzymski oświadczył się za, albo przeciw Francuzom. 2.) Aby w przypadku pierwszym dawał im pomoc, dostawiaiąc wszelkiego gatunku żywności. 3.) Aby przyiął ministra Cysalpińskiey rzeczypospolitey. Dwor nasz miał mu odpowiedzieć na to żądanie, że z przyczyny niedostatku pieniędzy względem pierwszego i drugiego punktu nic oświadczać nie może, co zaś do trzeciego, zupełnie się na niego zgadza.

Od granic Włoskich d. 26. Października.

Bywsza rzeczpospolita Wenecka, która teraz podług traktatu pokoiu w Udine, czyli w Campoformido z rzędu dawnych niepodległych kraiow zniknęła i między Cesarzem, a rzecząpospolitą Francuzką i Cysalpińską podzieloną została, mieściła w sobie około 3 mill. mieszkańcow i dochody iey rachowano na 8 mill: tallarow. Po Wiedniu, Wenecya iest nayludnieyszym miastem w Cesarskiey monarchii: liczą w niey do 150,000 mieszkańcow. Tryest i Wenecya stoią iedno na przeciw drugiego na Adryatyckim morzu, i czynią wielkie handlowe miasta: pierwsze ma prosto z Istryą &c. kommunikacyą. Francuzi znowu przez posiadanie Korfu, Cefalonii, Zante &c. są panami wstępu do Adryatyckiego morza, znayduią się w tyle Neapolu i Sycylii, są blisko Turcyi, i mogą cały Lewancki handel odziedziczyć, bo zgromadzili całą dawniey Wenecką na morzu siłę i z swoią połączyli. Ludność rzeczypospolitey Cysalpińskiey rachuią teraz 4 do 5 mill: tak iż oprocz Neapolu i Sycylii iest naywiększym państwem we Włoszech, i ludnieyszą nad Danią, Szwecyą, Portugalią i Batawską rzeczpospolitę, biorąc każde z osobna z tych państw.

Z Udine d. 22. Października.

Mówią, że traktat pokoiu między Cesarzowi i Francyą, aż po obustronnym ratifikowaniu urzędownie ogłoszonym będzie. Roboty fortyfikacyi i inoych czynności zawieszono; woyska cofaią się ze wszystkich stron, i iedynie dywizya jenerała Bernadotte ieszcze pozostała, która podobnież za dni kilka wymaszeruie. Przybył tu iuż Jenerał Austryacki dla założenia potrzebnych dla woysk Cesarskich magazynow, które natychmiast do Tyrolu wniść maią. Jenerał Buonaparte przybędzie tu dzisiay po południu i przygotowano tu dla niego wspaniały dom, w którym dzisiay na osób 60 będzie wieczerza. Po kilkodniowym tu zabawieniu kommenderuiący jenerał uda się do Medyolanu. Jenerał Francuzki Sarrazin rozpuścił z naybogatszych naszych familiy młodzieńcow, którzy iako husarowie służyć mieli i swoim kosztem się uzbraiać; rozumiemy że takowe rozpuszczenie nastąpi we wszystkich innych państwa Weneckiego miastach w których podobnych użyto krokow.

DODATEK

DO Nru. 93.

GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 19. Listopada 1797.

Z Paryża d. 31. Października.

Wczoray mianował dyrektoryat osoby, które na kongresie w Rastadt z Rzeszą pokoy maią zawrzyć. Buonaparte iest prezydentem, a obywatele Bonnier i Treilhard, który nie przyiął poselstwa do Neapolu, są kommissarzami i Rosenstiel sekretarzem. Bywszy professor w Moguncyi, obywatel Hoffmann idzie także z poselstwem do Rastadt.

Zapewniaią, że 30,000 woyska Francuzkiego przeciw Portugalii pomaszeruie, dla wydobycia tego królestwa z pod panowania Anglikow. Jenerał Massena, ma armią przeciw Portugalii kommenderować.

Słychać na nowo, że przybyły tu jenerał Berthier ma bydź na mieyscu Scherera ministrem woyny. Obywatela Haller podskarbiego Włoskiey armii przeznaczaią na ministra skarbu, a teraźnieyszego ministra skarbu Ramel, ministrem dobr narodowych.

Zgromadzony tu narodowy synod z konstytucyynych biskupow i Xży, odprawił onegday na wiadomość o pokoiu Tedeum laudamus w kościele Metropolitańskim. Nieprzysięgli Xża chociaż zaproszeni byli, nie przyśli na to nabożeństwo. Tenże synod postanowił wydać z powodu pokoiu odezwę do wszystkich katolikow, napominaiącą ich do porzucenia wszelkiey nienawiści, przywodząc im za przykład iż nayniena wistnieysze mocarstwa godzą się i staią się przyiaciołmi, aby i oni okazali rządowi, iż są dobremi obywatelami.

Genueńczykowie chcą się koniecznie do Francuzkiey rzeczypospolitey przyłączyć, i otwarto w tey mierze z dyrektoryatem negocyacye. — Słychać iż Francya lewy brzeg Renu otrzyma.

Jenerał Kellermann poszedł na spokoyność — Obywatelka Lepelletier idzie za obywatela Witt, potomka sławnego Hollenderskiego ministra Witt.

Dyrektoryat nakazał wyrokiem swoim, aby kościoły i plebanie xięży w przyłączonych departamentach, którzy naka-

zaney przysięgi nie wykonali na skarb zabrane były. — Deputowany Legendre, o którym mowiono, że umarł, żyie ieszcze i powoli przychodzi do siebie. Pisał sam do rady starszych, daiąc iey znać o swoim życiu.

Minister wewnętrzny Letourneux wezwał wszystkich kunsztmistrzow do przesłania mu rysunkow na monument, ktory ma bydź na cześć tryumfow naszych armiy na rynku w Bordeaux wystawiony.

Przychody we Francyi bardzo teraz dobrze idą: w samym Paryżu zebrano ostatniey dekady 15 mill: liwr:

Z Frankfurtu d. 29. Października.

Arcy Xżę Karol wysłał do woysk rozkaz rozłączenia się i udania na zimowe kwatery. W Frankenthal odprawił się iuż z Francuzkich i Austryackich jenerałow złożony kongres dla ułożenia się względem rozłożenia woysk i uformowania pomiędzy obudwoma woyskami demarkacyyney linii. Dnia 15 nadchodzącego miesiąca Francuzi opuszczą całkowicie prawy brzeg Renu, gdy tym czasem armia Austryacka uda się za Men i Neckarę.

Z Hagi d. 31. Października.

Nadzwyczayny kuryer przywiozł nam pozawczoray ostateczny pokoiu traktat pomiędzy rzecząpospolitą Francuzką i J. C. K. Mością zawarty. Prezydent van Maaner czytał go zgromadzeniu narodowemu wśrzod nayżywszych poklaskow, szczęśliwa ta nowina przez wystrzały armatnc publiczności ogłoszoną była, i powszechną między wszystkiemi ludu klaſsami sprawiła radość: patryoci ulluminowali wiele ulic. Pomimo tego że pokoy ten gruntuie rzeczpospolitą Batawską otwiera ieszcze wszystkie nasze handlowe związki i przynosi wielkiey liczbie kapitalistow, powrot dochodu od uczynionych domowi Austryackiemu pożyczek, które od lat 4 zatrzymane były.

Z Koblentz d. 29. Października.

Wiadomość o pokoiu niezmiernie przyiacioł rewolucyi przeraziła; nazwisko Cysreńskiey rzeczypospolitey, nie iest prawie od 3 dni więcey wspominane. Mowią nawet, że w krotce dawny elektorski rząd swe urzędowanie rozpocznie. Francuzi bardzo się cieszą z pokoiu. — W Bonn zaczęto iuż dla Cysreńskiey rzeczypospolitey nowy czasu rachunek: — Roku 1go wolności Niemieckiey. Lecz teraz może się wszystko odmieni.

DONIESIENIA.

Nomine Cæs. Reg. Nobilium Fori Cracoviensis Galitiæ Occidentalis. Reverendo Domino Ignatio Podocki Præposito in parva Kazmierza medio præsentis Edicti hisce insinuatur, quod nimirum Dominus Josephatus Lipski ad forum hocce Cracoviense adversus eum puncto solutionis summæ 9000 f. p. nomine Capitulationis constitutæ tum alterius 94 Numorum. 5 f. p. 18 gros e. s. c. libellum porrexerit, judiciique opem quoad id justitia exigit imploraverit Cum autem forum hocce ob ignotum Ignatii Podocki habitationis locum, vel plane a Caes. Regiis hæreditariis terris absentiam ipsi Ignatio Podocki hic loci degentem advocatum Ignatium Aloys: Bełdowski ipsius periculo, & impendio qua curatorem constituerit, quocum etiam lis contestata in conformitate præscripti pro Caes: Regiis hæreditariis terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipse hisce finem in eum admonetur, ut intra 90 dies ipse compareat vel curatori dato, si quæ forte haberet, juris sui adminicula tempestive transmittat,

vel denique alium quempiam Mandatarium constituat, foroque huic denominet, & pro ordine præscripto ea juris adhibeat media, quæ ad causæ suæ defensionem maxime efficacia esse judicaverit, ut pote, quod secus adversæ fors cunctationis suæ sequelæ sibimet ipsi sint inputandæ, Ita enim sanciunt præscriptæ pro Caes: Regiis hæreditariis terris leges.

Ex Consilio Cæs: Regii Fori Nobilium Gallitiæ Occidentalis Cracoviæ die 28 Octobris 1797.

Absente Excllmo Præside.

Elsner.

Auersperg, m.p.
Krauss, m.p.
Jos: Nob: a Kronenfels.

Nomine Cæs. Reg. Nobilium Fori Cracoviensis Galiciæ Occidentalis. Magnificæ Hedvigi Romerowæ medio præsentis Edicti hisce insinuatur, quod nimirum Mcus Carolus Głębocki in Bonis Zagaiow Circ: Cracovien domicilans, ad forum hocce Cracoviense adversus eam in causa decernendæ executionis ad summam 40,000 f.p. in Bonis Grudzyny hærentem seu attribuendi illius dominii in satisfactionem restantis summæ 34000 f.p. ex testamento Joannis Romer libellum porrexerit, judiciique opem quoad id justitia exigit imploraverit, cum autem forum hocce ob ignotum Conventæ habitationis locum, vel plane a Caes. Regiis hæreditariis terris absentiam ipsi Hedvigi Romerowæ hic loci degentem advocatum Stanislaum Zarzycki ipsius periculo, & impendio qua Curatorem constituerit, quocum etiam lis contestata in conformitate præscripti pro Caes. Regiis hæreditariis terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo hisce finem in eum admonetur, ut die 10 Febr. 1790 hora 10ma matutina ad processum hujus causæ verbalem ipsa compareat vel Curatori dato, si quæ forte haberet, juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quempiam Mandatarium constituat, foroque huic denominet, & pro ordine præscripto ea juris adhibeat media, quæ ad ipsius defensionem maxime efficacia esse judicaverit, ut pote, quod secus adversæ fors cunctationis suæ sequelæ sibimet ipsi sint inputandæ, Ita enim sanciunt præscriptæ pro Caes. Regiis hæreditariis terris leges.

Ex Consilio Cæs. Regii Fori Nobilium Galitiæ Occidentalis Cracoviæ die 2 Noveb. 1797.

In absentia Excellmi Dni Præsidis

Elsner.

Auersperg mp.
Jos. Nob. a Cronenfels mp.
Olechowski.

Nomine Cæs. Reg. Nobilium Fori Cracoviensis Galitiæ Occidentalis. Magnificæ Hedvigi Romerowæ medio præsentis Edicti hisce insinuatur, quod nimirum Magnifi. Carolus Głębocki in Bonis Zagaiow Circ: Cracovien domicilans ad forum hocce Cracoviense adversus eam in causa deducendi juris ad summam 40,000 f.p. Actori ex testamento sui mariti provenientem jactati, provocatorium libellum porrexerit, judiciique opem quo ad id justitia exigit imploraverit. Cum autem forum hocce ob ignotum Conventæ habitationis locum, vel plane a Caes. Regiis hæreditariis terris absentiam ipsi Hedvigi Romerowæ hic loci degentem Advocatum Stanislaum Zarzycki ipsius periculo, & impendio qua Curatorem constituerit, quocum etiam lis contestata in conformitate præscripti pro Caes. Regiis hæreditariis terris Judiciarii Codicis agitabitur, atque etiam terminabitur, ideo ipsa hisce finem in eum admonetur, ut tempore adhuc opportuno ipsa id est intra 90 dies compareat vel Curatori dato, si quæ forte haberet; juris sui adminicula tempestive transmittat, vel denique alium quempiam Mandatarium constituat, foroque huic denominet, & pro ordine præscripto ea juris adhibeat media, quæ ad ipsius defensionem maxime efficacia esse judicaverit

ut pote, quod secus adversæ fors cunctationis suæ sequelæ sibimet ipsi sint inputandæ, Ita enim sanciunt præscriptæ pro Caes. Regiis hæreditariis terris leges.

Ex. Consilio Cæs. Regii Fori Nobilium Galitiæ
Occidentalis Cracoviæ die 2 Noveb. 1797.

Absente Exellmo D. Præside.

Elsner.

Auersperg mp.
Jos. Nob. a Cronenfels mp.
Olechowski mp.

Z C. Kr. pełnomocney zadworney kommifsyi Gallicyi zachodniey.
Zaarendowanie skurowego w Sandomierzu.

Poniewaź skurowe w mieście Sandomierzu znowu na rok ieden, a to od dnia 1go miesiaca stycznia aż do dnia ostatniego miesiaca grudnia 1798, w dniu 6tym grudnia r. b. w. C. Kr. Sandomierskim cyrkularnym urzedzie droga publiczney licytacyi naywięccy daiącemu w dzierżawe puszczone będzie, takowa więc licytacya ninieyszym tym końcem do powszechney podaie sie wiadomości, ażeby się życzący tey arendy w dniu oznaczonym w rzeczonym Kreyzamcie przynależycie zgłosić mogli. W krakowie d. 10go października 1797 roku.

Antoni Luzan.

Za zbliżeniem się terminu weryfikacyi, kommifsya wspolna trzech Nayiaś: dworow, lubo iuż poprzedniczo przy wpisach każdego wszczegulności z podaiących swe pretensye, tak do Nayiaś: Krola Jegomości Stanisława Augusta, iako też do bywszey rzeczypospolitey Polskiey uprzedziła, iż iesz. e raz wszyscy przed kommifsya badź osobiście, badź przez swoich plenipotentow w czasie roztrzasania i weryfikacyi tychże pretensyi stawić się beda musieli; wszelako żeby się nikt niedostatecznym uwiadomiem składać nie mogł, albo dla nie dokładney informacyi w swoich sprawiedliwych pretensyach nie upadł, taz kommifsya osadziła za rzecz potrzebną, ostrzedz powtornie wszystkich do Nayiaś: Krola Jmci Stanisława Augusta i bywszey rzeczypospolitey Polskiey prawa i pretensye maiacych, i ktore iuż z rozkazu pełnomocnych Nayiaś: trzech dworow kommifsarzy w protokuł wpisane i zanotowane zostały, iż za przywołaniem tychże przez gazety tudzież afisze na publicznych mieysćach miasta Warszawy przybiiać sie miane, przed kommifsya na terminie sobie przepisanym oryginalne swe dokumenta i dowody składać są obowiązani. A ieżeliby kto w przeciągu miesiaca od daty przywołania rachuiac, stawić się na terminie oznaczonym zaniedbał, tedy pretensye iego za nieważne uznane i przez kommifsyą odrzucone zostaną: a nawet i to dobrodzieystwo całomiesiacznego czasu służyć ma iedynie dla tych osob, ktore dowiodą, iż interefsa nagłe oddalenia sie ich z Warszawy przyczyna były. — Dan w Warszawie dnia 18 Października 1797 roku.

Kommifsya do uregulowania długow Krola Jegomosci Stanisława Augusta i bywszey rzeczypospolitey Polskiey.

Gdy z strony magistratu Cefsarsko Krolewskiego stołecznego miasta Krakowa zabezpieczaiac od szkody sukcefsorow i maiątek zmarłego Jozefa Hietzigiera kupca tuteyszego, przedaż roznych towarow i rzeczy ruchomych iako to: towaru korzennego, win Wegierskich, Austryackich, Szampańskich, Ryńskich, Burgondskich, materyi, sukien, kobiercow, futer, kleynotow, złota, srebra, mosiadzu, ołowiu, zygarow, zygarkow, szkła, zwierciadeł, żelaza, poiazdow, książek, broni i inney ruchomizny, przez publiczna licytacyą dnia 20 miesiaca listopada r. b. o godzinie 9 z rana, i nastepnych dni, rano o godzinie 9 po południu o godzinie 3 w kamienicy Hietzgierowskiey, tu w Krakowie na Szczepańskiey ulicy pod Nrem 372. stoiącey, przez wyznaczonego od magistratu kommifsarza odbywać się maiąca rozporządzona iest. Dla tego wszyscy ci, ktorzyby co z pomienionych towarow, win lub rzeczy ruchomych za gotowe pieniądze kupić sobie pragneli, w mie scu wyzey wymienionym, dnia i godziny wyrażonych, przytomnemi osobiście bydź maia. Jezeli zaś szacunek tychże towarow win i rzeczy ruchomych wiedziec chcą, dla przeyrzenia tax do kancellaryi magistratualney udać sie mogą.

Z Rady magistratu Cef: Krol. stołecznego miasta Krakowa d. 4 listopada 1797.

J. Gellinek.
Bartsch.
Kaspary.
Kubecki.

Z strony Cef: Krol: pełnomocney zadworney kommifsyi Galicyi zachodniey. — Skład celny w Siedlcach iest w własności głownego celnego składu do Międzyrzyc przeniesiony.

Poniewaź C. K. celna komora bywsza dotąd w Siedlcach na mocy dekretu nadwornego de dato 23 martii a. curr: w tymczasowey własności głownego składu do Miedzyrzyc przeniesioną została, i na dniu 1 miesia a bieżącego czynności swe rozpoczęła; takowa wiec odmiana ninieyszym ku powszechney podaie się wiadomości. W Krakowie d. 16 Października 1797.

Paweł baron a Martini.